INLEIDING

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Algemeen

Voor u ligt de 2e bestuursrapportage 2026. Deze rapportage is opgezet als een afwijkingenrapportage met peildatum 1 september 2026. In het najaar van 2025 is de Programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027–2029 opgesteld, die u in november 2025 heeft vastgesteld.
Via deze bestuursrapportage rapporteert het college over de voortgang van de uitvoering van de doelstellingen uit de Programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027–2029 en worden de afwijkingen nader toegelicht.

In de programma's zijn alle doelstellingen, inspanningen en acties van de gemeente opgenomen. Bij het opstellen van de begroting 2026 heeft een eerste technische verbeterslag van de doelstellingen plaatsgevonden. Een verdere, ook inhoudelijke, kwaliteitsverbetering kan plaatsvinden aan de hand van het nog te verwachten raadsprogramma.

De voortgang van de doelstellingen wordt gepresenteerd met behulp van een stoplichtmodel. Inhoud en planning worden vanaf deze rapportage in één stoplicht samengevoegd. De drie kleuren voor de realisatie van beleid op inhoud en planning betekenen het volgende:

- Groen: doel is gerealiseerd en verloopt conform de prognose in de begroting;
- Oranje: realisatie van het doel conform de prognose in de begroting is onzeker en/of bijsturing van beleid is gewenst;
- Rood: realisatie van het doel verloopt niet conform de prognose in de begroting.

Voor doelstellingen die als groen zijn beoordeeld, wordt geen nadere toelichting gegeven. Alleen de als oranje of rood beoordeelde doelstellingen zijn voorzien van een toelichting.

De bestuursrapportage geeft per programma ook inzicht in de verwachte financiële mee- en tegenvallers (afwijkingen). Deze financiële afwijkingen zijn per programma opgenomen en toegelicht. Conform de Financiële verordening zijn in deze rapportage alleen financiële afwijkingen van € 25.000 en hoger opgenomen.

Daarnaast worden in deze bestuursrapportage de ontwikkelingen en de risico's toegelicht. Om de leesbaarheid van de rapportage te vergroten, kunt u de lijst met afkortingen raadplegen. Hierin zijn de meest voorkomende afkortingen binnen de Planning & Control-documenten opgenomen. Klik Hier voor de lijst.

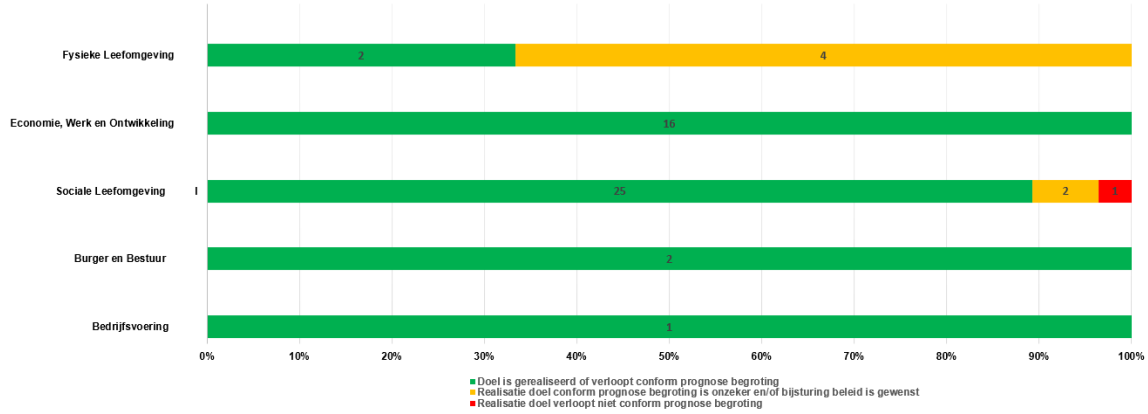
Op hoofdlijnen laat deze bestuursrapportage zien dat de uitvoering van de doelstellingen grotendeels op koers ligt. Van de in totaal 53 opgenomen doelstellingen zijn er 46 als groen beoordeeld. Dit betekent dat het merendeel van de doelstellingen volgens planning verloopt. Daarnaast zijn 6 doelstellingen als oranje en 1 doelstelling als rood beoordeeld. Deze doelstellingen zijn voorzien van een nadere toelichting, waarbij wordt ingegaan op de oorzaak van de afwijking en de eventuele bijsturing die nodig is.

Financieel laat de 2e bestuursrapportage 2026 een negatief beeld zien. Per saldo wordt voor 2026 een negatief resultaat van € 1,2 miljoen verwacht. Dit nadeel wordt grotendeels veroorzaakt door hogere uitgaven aan tweedelijns jeugdzorg dan begroot. Op basis van de actuele prognose van de regio JeugdFV wordt hiervoor, aanvullend op de bijraming in de 1e bestuursrapportage ad € 3,2 miljoen, incidenteel € 3,5 miljoen bijgeraamd. In de Programmabegroting 2026-2029 was voor deze kostenontwikkeling reeds een risico opgenomen.

Tegenover dit nadeel staat een substantiële meevaller. Er ontstaat namelijk een voordeel van circa € 1,4 miljoen door lagere rentelasten en/of hogere renteopbrengsten.

Samenvatting beleidsmatige verantwoording 2e bestuursrapportage 2026

Omschrijving (toelichting)

Investeringsbudget

In deze bestuursrapportage wordt, naast de afwijkingen binnen de reguliere exploitatie, ook een voorstel gedaan voor een aanpassing van meerdere investeringsbudgetten. De financiële structurele effecten van deze aanpassingen zijn niet meegenomen in de programmabegroting 2027-2030. Hieronder worden de voorstellen toegelicht.

Tijdelijke huisvesting Johannes Calvijnschool – Dokter Colijnstraat 70 € 300.000
Vanwege de sloop van het huidige schoolgebouw en de daaropvolgende realisatie van de nieuwbouw van IKC Johannes Calvijnschool is vanaf 2027 tijdelijke huisvesting noodzakelijk. Hiervoor wordt het pand aan de Dokter Colijnstraat 70 tijdelijk geschikt gemaakt voor onderwijsgebruik.
Om het pand veilig, geschikt en gebruiksklaar op te leveren, is een investering van € 300.000 noodzakelijk. Het bedrag is gebaseerd op een actuele kostenraming en omvat bouwkundige werkzaamheden, installatiewerkzaamheden, terreinwerkzaamheden, voorbereidings- en advieskosten.

Aanpassing investeringsbudget Wegen € 1.375.000 aan extra uitgaven en €715.000 aan extra inkomsten

De aanhoudende geopolitieke spanningen en ontwikkelingen in het Midden-oosten hebben geleid tot een fors oplopende brandstofprijs. Deze prijsstijging heeft directe gevolgen op de lopende infrastructurele werkzaamheden, onderhoudscontracten in de openbare ruimte en aanbestedingen die nog moeten plaatsvinden. Aannemers en leveranciers geven aan dat hun materieel- en transportkosten flink zijn gestegen. De eerste opdrachtnemers claimen, op basis van de bepalingen in de UAV (uniforme administratieve voorwaarden), meerkosten die voortvloeien uit de gestegen brandstofprijzen. Voor 2026 verwachten we voor 2 projecten meerkosten. De reconstructie in wijk de Pol zal op basis van de huidige prijsindexen in totaal voor rioolkosten en wegen € 860.000 hoger uitvallen. Voor de extra rioolkosten ad € 500.000 is er dekking uit het beschikbaar gestelde investeringsbudget voor riolering. Voor wegen is een aanvullend budget benodigd van € 360.000.

De reconstructie Wiekslag/Pionier (wegenproject) zalrekening houdend met de prijsindexen- € 1.605.000 meer kosten dan de oorspronkelijke raming. Voor dit project is dekking gevonden voor € 590.000 uit overschotten van al afgeronde projecten. Daarnaast is er een subsidie aangevraagd en toegekend van € 715.000 welke inkomsten nog niet zijn geraamd.

Aanpassing investeringsbudgetten voor 2027:
- Openbare verlichting € 120.000
- Wegen € 1.650.000

De hierboven genoemde prijsstijgingen die aannemers en leveranciers melden als gevolg van geopolitieke spanningen in het Midden-oosten hebben ook op de overige lopende infrastructurele werkzaamheden, onderhoudscontracten in de openbare ruimte en aanbestedingen die nog moeten plaatsvinden, betrekking. Voor 2027 verwachten we een prijsstijging van minimaal 20%. Daarom stellen we voor om het investeringsbudget 2027 voor wegen met € 1.650.000 te verhogen en het investeringsbudget voor openbare verlichting te verhogen met € 120.000.

Aanvullend investeringsbudget Openbare verlichting € 312.000
Met de heroverwegingen is besloten de conventionele verlichting versneld te vervangen door ledverlichting met waaklicht. Eind 2025 is gestart met de uitvoering, die doorliep in 2026. Daarbij is een deel van de voor 2027 geplande vervanging al in 2026 uitgevoerd.
Voor dat deel geldt dat het investeringsbudget 2026 wordt overschreden, terwijl het bijbehorende bedrag in het investeringsbudget 2027 vrijvalt. Het gaat om een verschuiving tussen jaarschijven, het bedrag wordt in 2027 afgeraamd en in 2026 bijgeraamd, wat budgettair neutraal is.
Daarnaast is sprake van een hogere prijsindexatie als gevolg van de onrust in het Midden-Oosten. Alleen dat deel is een werkelijke aanvullende investeringsvraag, omdat het niet uit het budget 2027 kan worden gedekt. In het budget 2027 is een index van 3% opgenomen, die vrijvalt nu het werk eerder is uitgevoerd.

Aanpassing investeringsbudgetten (verhoging uitgaven en inkomsten beiden met € 347.000):
Het investeringsbudget voor het project Stadspark wordt verhoogd met in totaal € 347.000. Hiervan wordt € 66.150 gedekt uit de rijkssubsidie ‘Stimulering Schoon en Emissieloos Bouwen (SPUK SEB26)’. Daarnaast wordt € 280.441 gedekt uit een subsidie van de provincie Utrecht op grond van de regeling Bereikbaarheid 2025-2029 Provincie Utrecht ten behoeve van het project Fietsstraat Stadspark Veenendaal.

Saldo 2e bestuursrapportage 2026

Deze 2e bestuursrapportage 2026 (na verwerking van de mutaties in de bestemmingsreserves) resulteert in een negatief saldo van € 1.238.000 voor 2026. Voorgesteld wordt dit resultaat te onttrekken aan de algemene reserve.

Het raadsvoorstel bij de bestuursrapportage bevat een begrotingswijziging waarin we de financiële over- en onderschrijdingen aan u voorleggen.

Financieel ontwikkelingen

Het financiële vertrekpunt voor deze rapportage is de Programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029. Vervolgens zijn de meerjarige gevolgen van deze Programmabegroting, de structurele effecten vanuit de decemberwijziging 2025 en de eerste bestuursrapportage 2026 meegenomen bij de bepaling van het vertrekpunt.

In deze tabel zijn in het meerjarenbeeld slechts de effecten van de beide bestuursrapportage gepresenteerd. Het meerjarenbeeld wordt echter door meer ontwikkelingen beïnvloed zoals gepresenteerd in de kaderbrief 2027-2030 en in de programmabegroting 2027-2030 die simultaan wordt opgesteld. De programmabegroting geeft het complete actuele beeld.

bedragen x € 1.000	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Saldi Programmabegroting 2026-2029	0	305	404	783
1e bestuursrapportage 2026	-2.534	225	225	225
Verrekening saldo 1e bestuursrapportage 2026 met de algemene reserve	2.534	-225	-225	-225
2e bestuursrapportage 2026	-1.238	-96	4	4
Saldo na 2e bestuursrapportage 2026	-1.238	-96	4	4

.

Financiële effecten 2e bestuursrapportage 2026

Hieronder treft u een totaaloverzicht aan van de financiële effecten en ontwikkelingen voor de jaren 2026 tot en met 2029, zoals deze in deze rapportage zijn opgenomen.

In de bestuursrapportage hebben we een splitsing aangebracht tussen:

- financiële ontwikkelingen (afwijkingen) die effect hebben op het begrotingssaldo; deze ontwikkelingen zijn opgenomen en toegelicht bij de diverse programma's;
- budgettair neutrale afwijkingen; deze ontwikkelingen hebben geen effect op het begrotingssaldo, maar kunnen wel programma-overstijgend zijn en zijn opgenomen in bijlage 1.

In het onderstaande financiële overzicht zijn ook de structurele gevolgen opgenomen van ontwikkelingen die zich in 2026 voordoen. Het gaat hierbij om ontwikkelingen binnen het bestaande beleid. De structurele gevolgen worden betrokken bij de Programmabegroting 2027–2030. In bijlage 2 vindt u een overzicht van deze structurele mutaties.

Financiële effecten voor 2026

Op basis van deze rapportage laat het begrotingsjaar 2026 een negatief saldo zien van € 1.238.000. De grootste afwijkingen die van invloed zijn op dit resultaat betreffen onder andere:
- Jeugdhulp (€ 3.495.000 nadeel)
- Diverse rente voordelen (1.417.000 voordeel)
- Organisatiebudget (€ 700.000 voordeel)

Voorgesteld wordt om het nadeel van € 1.238.000 te onttrekken aan algemene reserve.

Financiële effecten voor 2027-2029

In de rapportage worden meerdere financiële ontwikkelingen gemeld die van invloed zijn op het meerjarenperspectief 2027-2029. U vindt deze ontwikkelingen terug bij de diverse programma's.
Per saldo is sprake van de volgende afwijkingen:
- 2027 € 96.000 nadelig
- 2028 € 4.000 voordelig
- 2029 € 4.000 voordelig.

Bedragen x €1.000

Financieel overzicht (bedragen x € 1.000)	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Lasten	2.042	466	366	366
Baten	2.333	370	370	370
A. Saldo van baten en lasten 2e bestuursrapportage 2026	**290**	**-96**	**4**	**4**
Onttrekkingen	100	0	0	0
Stortingen	1.628	0	0	0
B. Mutaties reserves 2e bestuursrapportage 2026	**-1.528**	**0**	**0**	**0**
Totaal 2e bestuursrapportage 2026 (A+B)	**-1.238**	**-96**	**4**	**4**

Samenvatting financiële afwijkingen 2e bestuursrapportage 2026

Hieronder vindt u de financiële afwijkingen per programma.

Bedragen x €1.000

Programma	Raming 2026				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
1 Fysieke Leefomgeving					
0.10A - Mutaties reserves Fysieke Leefomgeving	**0**	**0**	**100**	**628**	**-528**

Programma	Raming 2026				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
2.1A - Verkeer en vervoer	847	370	0	0	-477
5.7A - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	175	0	0	0	-175
5.7C - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-300	0	0	0	300
7.4D - Milieubeheer	42	0	0	0	-42
7.5A - Begraafplaatsen	100	300	0	0	200
8.1C - Ruimtelijke Ordening	80	0	0	0	-80
8.3A - Wonen en bouwen	0	628	0	0	628
Totaal 1 Fysieke Leefomgeving	944	1.298	100	628	-174
2 Economie, Werk en Ontwikkeling					
3.1A - Economische ontwikkeling	100	0	0	0	-100
3.4B - Economische promotie	75	0	0	0	-75
Totaal 2 Economie, Werk en Ontwikkeling	175	0	0	0	-175
3 Sociale Leefomgeving					
0.10C - Mutaties reserves Sociale Leefomgeving	0	0	0	1.000	-1.000
4.3A - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-133	0	0	0	133
6.1H - Samenkracht en Burgerparticipatie	-1.000	0	0	0	1.000
6.22A - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	35	0	0	0	-35
6.5B - Arbeidsparticipatie	0	38	0	0	38
6.752 - Jeugdhulp ambulant regionaal	2.141	0	0	0	-2.141
6.753 - Jeugdhulp ambulant landelijk	69	0	0	0	-69
6.762 - Jeugdhulp met verblijf regionaal	992	0	0	0	-992
6.763 - Jeugdhulp met verblijf landelijk	116	0	0	0	-116
6.792 - PGB Jeugd	104	0	0	0	-104
6.821 - Jeugdbescherming	119	0	0	0	-119
6.822 - Jeugdreclassering	19	0	0	0	-19
Totaal 3 Sociale Leefomgeving	2.462	38	0	1.000	-3.424
5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien					
0.5 - Treasury	-480	473	0	0	953
0.61 - OZB-woningen	0	195	0	0	195
0.62 - OZB niet-woningen	0	328	0	0	328
0.8 - Overige baten en lasten	-814	0	0	0	814
Totaal 5 Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien	-1.294	996	0	0	2.290
6 Bedrijfsvoering					
0.4G - Overhead (Juridische zaken)	105	0	0	0	-105
0.4Q - Overhead (Belastingen)	50	0	0	0	-50
9.915 - Algemeen Beleid (MO)	-200	0	0	0	200
9.922 - Algemeen Wijkservice	300	0	0	0	-300
9.924 - Algemeen RO & bouwen	-300	0	0	0	300
9.929 - Algemeen Werk en Inkomen - Regie	-200	0	0	0	200
Totaal 6 Bedrijfsvoering	-245	0	0	0	245
Gerealiseerd resultaat	2.042	2.333	100	1.628	-1.238

Financieel perspectief na verwerking 2e bestuursrapportage 2026

bedragen x € 1.000	Raming 2026
Saldo voor 1e bestuursrapportage 2026	0
1e bestuursrapportage 2026	-2.534
2e bestuursrapportage 2026	-1.238
Financieel perspectief na 2e bestuursrapportage 2026	**-3.772**

tussentijds worden de saldi verrekend met de algemene reserve

Prognose stand algemene reserve

Onderstaand vindt u de prognose van de stand van de algemene reserve. In deze prognose is rekening gehouden met het saldo van deze bestuursrapportage.

Stand algemene reserve (bedragen x € 1.000)	2026
Stand per 1/1	37.937
Resultaat Jaarstukken 2025	7.694
1e bestuursrapportage 2026	-2.534
2e bestuursrapportage 2026	-1.238
Prognose stand algemene reserve per 31-08-2026	**41.859**